

BOŠTJAN MARKIČ (1934–1994)

V spomin

Stane Južnič

Redko svetla osebnost je bil profesor Boštjan Markič kot pedagog, ki ga je poslušala cela vrsta študentskih generacij. Njegova predavanja so bila zgled izobraževalne namembnosti, strokovne polnosti, iskriva in studenčno bistra. V njih je odsevala njegova izjemna obsežnost znanj in spoznanj, retorična sposobnost, ki je bila plod resnega napora in urjenja.

V tem je bil pravi klasik, človek, ki je bil še izobražen v najboljši tradiciji slovenskega šolstva skozi osemletno klasično gimnazijo in briljantno opravljene pravne študije. Ta iskrivost se je poleg erudicije izražala tudi v njegovem obilnem pisanju, nikdar ni napisal ničesar, kar bi poleg globokih strokovnih brazd ne imelo vsaj v podtonu hudomušnosti, duhovitosti in nevsiljive privzdignjenosti v izrazju in v vsebini. To so značilnosti le globoko prepričanega, nenarejenega in prakticirajočega, izvajajočega, uresničevalnega humanista.

Pa je bil kljub svojim odlikam in odličnostim skromen človek, nikdar ni vsiljeval svojega znanja, pač pa ga je bil pripravljen vsakomur posredovati. Zlasti pri študentih ni skoparil.

Morda je prav ta (njegova) nevsiljivost ljudem odkritega duha in odprte izobraženosti kazala pravi lik učitelja in znanstvenika, je pa odmikala Boštjana Markiča od priznanj in javnih pohval.

Tisti, ki smo čutili njegove vrline, pa smo ga imeli radi in smo ga spoštovali in cenili. Tudi zaradi njegove premočrtnosti. Bil je človek poln duha in duhovitosti.

Šegavost in humoristično držo imamo lahko za posebne vrste človekove pokončnosti in pristnosti. To je neuklonljivost pred stvarmi, ki zaslužijo posmeh. Šaljivec se morda res giblje na »ničelni točki«, je pa v sami osi vrtenja. S šalo je mogoče vsaj za kratek čas pobegniti v prostor svobode in

ljubezni. Je pa to tudi daleč od indiferentnosti do življenja in poklica ter dela.

Ljubezen in kritičnost se vežeta in razvezujeta v humorju, vzvišeno in profano si podajata roke in resnost v svojem nasprotju postaneta nekaj zelo človeškega v igrivosti besed. Šaljivost nas razbremeni in naredi boljše. In to je bil tudi življenjski stil Boštjana Markiča.

Odhod profesorja Markiča je zasekal globoko v generacijo, ki je utemeljila FSPN, jo ohranjala, ji bila zvesta in se ni zavzemala za drugo kot le njeno dobrobit in razcvet.

Izguba enega od stebrov fesepeeneških ne more biti zapolnjena. Ekskluzivna lojalnost ustanovi je bila bržkone redka odlika. In to je pravzaprav kolega Markič izdatno premogel. Niso ga odpoklicale druge sirene. Ostala bo huda rana ne le zaradi neizogibnih bioloških zakonitosti, marveč ji bo rano poglobljala nerazumnost tistih, ki se ne zavedajo, kako redko so posejani predani in požrtvovalni učitelji in raziskovalci in kako težko in z muko se formirajo v določeni dogotovitosti in dovršnosti. V tem smislu je smrt prvega resnično najava odhoda drugih.

In tako je prišel dan slovesa od prijatelja, kolega, animatorja mnogih naših pomembnih dejavnosti. Nepogrešljiv bo zlasti kot izjemen glavni in odgovorni urednik Teorije in prakse. Njegovo urednikovanje jo je spravilo na visoko strokovno raven in njegova stališča so bila prepotrebna sinteza razpoložljivih moči in zmogljivosti v našem prostoru.

Bridko je to slovo.

Take predavatelje, dovršene govornike, plodne pisce in tekone bi prav zdaj med svojo največjo zgodovinsko preizkušnjo potreboval tudi celoten slovenski narod in ne le fakulteta in univerza.

Pa nam je njegova navzočnost odtegnjena. Ni ga več med nami. Za zgled pa nam ostajajo njegova strpnost, dobrota in šegavost. Ni ga več med nami, toda živel bo v našem spominu in to je edino priznanje, ki ga bo morda resnično deležen.